

Kommunstyrelsen

Temadag i skolorna kring brott mot mänskligheten

Motion den 19 september 2016 av Eric Myrin (SD) och David Bergqvist (SD)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslaget i motionen eftersom det är respektive rektor som beslutar om utformningen av skolans undervisning. Kommunfullmäktige noterar även att intentionerna bakom förslaget om att öka elevernas kunskap om brott mot mänskligheten redan bedöms vara uppfyllda genom läroplanen och den ordinarie skolverksamheten. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Sammanfattning

Motionärerna anser att kunskapen om förintelsen under andra världskriget är god, men många av dagens ungdomar saknar kännedom om totalitära regimer och om brott mot mänskligheten som begicks i dåvarande Sovjetunionen, Kambodja, Rwanda och på Balkan. Motionärerna föreslår därför att kommunen bör verka för att skolorna i Nacka årligen genomför en gemensam temadag om brott mot mänskligheten.

Läroplanerna för skolan anger att utbildningen ska förmedla respekt för de mänskliga rättigheterna. Läroplanerna vilar bland annat på FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och skolorna i Nacka och Sverige arbetar aktivt med respekt för alla människors lika värde i teori och praktik för alla barn och elever. Det är respektive rektor som beslutar om hur undervisningen ska utformas för att eleverna ska få förutsättningar att uppnå såväl kursplanernas kunskapskrav som de övergripande målen i läroplanen. Mot den bakgrunden är bedömningen att förslaget i motionen ska avslås. Det ska även noteras att intentionerna bakom förslaget om att öka elevernas kunskap om brott mot mänskligheten redan bedöms vara uppfyllda genom läroplanen och den ordinarie skolverksamheten.

Förslaget i motionen

Motionärerna föreslår följande:

- Kommunen bör verka för att skolorna i Nacka årligen genomför en gemensam temadag om brott mot mänskligheten.

Motionärerna anser att kunskapen om förintelsen under andra världskriget generellt är god men att eleverna däremot saknar kunskap om andra brott mot mänskligheten som begåtts under historien. Motionärerna nämner särskilt brott begångna under 1900-talet. Av det skälet bör eleverna få kunskap om dessa brott genom en årlig temadag om brott mot mänskligheten för Nackas skolor.

Utbildningsnämndens utredning och bedömning

Utbildningsnämndens beredde förslaget i motionen vid sitt sammanträde den 22 mars 2017, § 27. Nämnden föreslog kommunfullmäktige besluta följande.

”Kommunfullmäktige avslår motionen ”Temadag i skolorna kring brott mot mänskligheten” av Eric Myrin och David Bergqvist, (SD).”

Som underlag för nämndens beslut förelåg i huvudsak följande.

Kunskapsresultaten i Nackas skolor bedöms som mycket goda. Det gäller såväl i faktiskt utfall som relativt andra jämförbara kommuner och med den nationella nivån. En viktig faktor i detta kan utgöras av Nacka kommuns styrmodell. Den innebär bland annat att den mål- och resultatstyrda skola vi har i Sverige respekteras i form av att det är rektorerna som beslutar om *hur* undervisningen och skolans verksamhet i övrigt ska utformas för att eleverna ska få förutsättningar att uppnå såväl kursplanernas kunskapskrav som de övergripande målen i läroplanen. Mot den bakgrunden är bedömning att förslaget om att kommunen bör verka för att skolorna i Nacka årligen genomför en gemensam temadag om brott mot mänskligheten ska avslås.

Kommunstyrelsens verksamhetsutskotts utredning och bedömning

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott beredde förslaget i motionen vid sitt sammanträde den 25 april 2017, § 25. Verksamhetsutskottet föreslog kommunfullmäktige besluta följande.

” Kommunfullmäktige avslår förslaget i motionen eftersom intentionerna bakom förslaget redan uppfylls inom läroplanen och den ordinarie skolverksamheten.”

Som underlag för utskottets beslut förelåg i huvudsak följande.

Läroplanerna för skolan anger att utbildningen ska förmedla respekt för de mänskliga rättigheterna. Läroplanerna vilar bland annat på FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och skolorna i Nacka arbetar aktivt med respekt för alla människors lika värde i teori och praktik för alla barn och elever. I grundskolan tar kursplanen i historia upp folkmord under avsnittet centralt innehåll för årskurs 7-9. Där nämns ”förintelsen och andra folkmord” och Gulag-systemet i Sovjetunionen anges som exempel på folkmord. Det finns även undervisningsmaterial tillgängligt om detta tema. Ett av de mer kända är Forum

för levande historia som tillhandahåller lektionsupplägg för undervisning om kommunistiska regimers brott mot mänskligheten.

Läroplanerna anger inte när under läsåret olika moment ska genomföras. Skolorna i Nacka har även stor frihet att besluta hur undervisningen ska organiseras och när olika moment i ämnesplanerna ska genomföras. En gemensam temadag i Nacka skulle kräva att skolorna koordinerar sin undervisning så att eleverna fått undervisning om brott mot mänskligheten före temadagen.

Kommunstyrelsen verksamhetsutskott bedömer därför att motionärernas förslag bedöms redan bedöms vara uppfyllt inom läroplanen och den ordinarie skolverksamheten. Det får därför anses överflödigt att skolorna skulle koordinera sin ämnesplanering om brott mot mänskligheten för en gemensam temadag.

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Som framgår av utbildningsnämndens utredning och bedömning är det respektive rektor som beslutar om utformningen av skolans undervisning och verksamhet för att eleverna ska få förutsättningar att uppnå såväl kursplanernas kunskapskrav som de övergripande målen i läroplanen. Samtidigt anges det i läroplanen för skolan att utbildningen ska förmedla respekt för de mänskliga rättigheterna. Läroplanerna vilar bland annat på FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och skolorna i Nacka arbetar aktivt med respekt för alla människors lika värde i teori och praktik för alla barn och elever. I grundskolan tar kursplanen i historia upp folkmord under avsnittet centralt innehåll för årskurs 7-9. Där nämns "förintelsen och andra folkmord" och Gulag-systemet i Sovjetunionen anges som exempel på folkmord. Mot bakgrund av ovan föreslår stadsledningskontoret att förslaget i motionen ska avslås eftersom det är respektive rektor som beslutar om utformningen av skolans undervisning. Det ska även noteras att intentionerna bakom förslaget om att öka elevernas kunskap om brott mot mänskligheten redan bedöms vara uppfyllda genom läroplanen och den ordinarie skolverksamheten.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Att genomföra motionens förslag skulle troligtvis komma att innebära en viss kostnad i form av ersättning till samtliga Nackas skolor för en årlig temadag av det slag som motionen föreslår.

Konsekvenser för barn

Motionens förslag bedöms inte medföra några konsekvenser för barn eftersom kunskaper om brott mot mänskligheten ingår redan i den ordinarie skolundervisningen.

Bilagor

1. Motionen
2. Utbildningsnämndens beslut den 22 mars 2017, § 27
3. Kommunstyrelsens verksamhetsutskotts beslut den 25 april 2017, § 25

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Sidrah Schaider
Kommunjurist
Juridik- och kanslienheten